

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja po posti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 30—	celo leto naprej K 34—
pol leta 15—	za Ameriko in vse druge dežele:
peti leta 7-50	celo leto naprej K 40—
en mesec 2-50	

Vprašanje glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Spravništvo (spodaj, dvojnično levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Jugoslovani, Čehi in Ukrajinci o mirovni ponudbi boljševikov.

Dunaj, 1. decembra.

Predsedništvo Jugoslovanskega kluba, Češkega Svaza in Ukrajinskega parlamentarne zveze so sklenila sledoč izjavilo:

Mirovna ponudba sedanje ruske vlade ne temelji le na načelu brez aneksijs in kontribucij, temveč tudi na principu samoodločbe v vseh narodov, kar je naša vlada zamolčala.

Konstatiramo, da je podlaga, na katere je po izjavah ministrskega predsednika avstrijska vlada pripravljena, se pogajati za mir, v teh bistvenih točkah v direktnem nasprotstvu s pogojom mirovnega manifesta sedanja ruske vlade. Ruska ponudba predpostavlja garancije za narodno samoodločbo, v soglasju z gunanjim ministrom podana izjava avstrijskega ministrskega predsednika pa molči o pravici samoodločbe, tako da se zdi, da jo izključuje.

Z ozirom na to nasprostvo nampajavljajoči točki ponudbe za premire, se bojimo, da že pričeta pogajanja ne bodo mogla dovesti do mirovnega sklepa, za kar bi morali v polnem obsegu pripisati odgovornost vladni.

Z našega stališča še enkrat ugotavljamo, da v zmislu naše deklaracije z dne 30. maja t. l. v polnem obsegu vztrajamo prisvoji zahtevi po pravici samoodločbe za vse narode.

Ruska ponudba v parlamentu.

g Dunaj, 1. decembra.

Včeraj je bil nervozan dan v dunajskem parlamentu. Seja je bila napovedana ob 10. uri, zvonilo je tudi po vsem poslopiju kakor na alarm, v dvoranu je bila nenavadno živahnja, a predsedstvo ni hotelo priti na tribuno. Izvedelo se je, da sta vloženi glede ruske mirovne ponudbe dve nujni vprašanja, na kateri ministrski predsednik takoj odgovori: Ali dr. Seidler je sedel pri telefonu in se dogovarjal z grofom Czerninom. Ob 10^{1/4} je vstopilo predsedstvo, prišli so razni ministri z dr. Seidlerjem na čelu, poslanci so se že strelili v prostoru pred ministrskimi sedeži, in nervozno pričakovanje je vladalo po veliki dvorani. Še predno je dal predsednik prečitati omenjeni interpelaciji, je predsednik dal takoj po otvoritvi seje besedo ministrskemu predsedniku, ki je prečital znani odgovor. Nemci so ponovno viharne plaskali, a iz skrbno stilizovanega odgovora je donelo preočitno, da tu nekaj ni povsem v redu, da li bil dr. Seidler moral povedati še nekaj, kar pa je dogovorno z grofom Czerninom — previdno zamolčal.

Ni treba naglašati, da je to dejstvo naredilo na slovanske parlamentarne stranke in tudi na pošteno misleče Nemce prav in želeni vrti, ker takoj je zavladalo prepričanje, da po takih resih ne pride do začlenjenega miru. To pa toliko boli, ker so imela stranke v rokah popolnijo mirovno ponudbo sedanje ruske vlade in jih je razburjala sumnja, da ta akcija za mir ne bi mogla voditi do uspeha.

Tekom seje pa je poslanec Zenker podal to vprašanje: Ker je besedilo mirovne ponudbe od strani ruske republike, kakor je bilo obelodanjeni, nepopolno, in sicer ne samo v sled tehniške potvrdbe, kakor je razvidno iz vsebine marveč je tudi na drugih mestih skrajšano, vpraša ministrskega predsednika, ali hoče vladna takoj naznaniťa s svetovnozgodovinski dokument v polnem obsegu in neprikrajšan? Na to vprašanje včeraj seveda ni bilo odgovora.

Namesto tega pa so objavili današnji listi nekako oficilno opravičenje, češ, radobrzojavka o mirovni ponudbi je bila različno sprejeta, nekateri od-

stavki, toda nebistveni, so se glasili različno in so se zato izpustili. Dvomi pa se, da bi mogel imeti poslanec Zenker verodostojnišče besedilo te ponudbe. S to notico ta velevažna zadeva še ni končana in v ponedeljek utegnemo doživeti v zbornici novih burnih prizorov.

Predsedstvo Češkega Svaza, Jugoslovanskega kluba in Ukrajinskega Parlamentarnega Združenja je sklenilo že včeraj naslednjo izjavjo, ki jo je cenzura dovolila še slede danes popoldne. (Besedilo objavljamo na čelu lista.)

Na vse slovanske stranke je naredilo sinoči prav dražje vti, da te izjave ni bilo mogoče takoj obelodaniti. Da ne vtaknejo takega ravnanja mirono v miznicu, je razumljivo samo po sebi. Ako je namreč vse to res, kar se opravičeno sumi, potem igra tu vimes usodepolno vlogo neka struja, ki ji načeluje Wekerlova spomenika, sporazumno z grofom Czerninom, bilo bi to po intencijah vse mireške gospodarstvenosti, ki nildar ni v skladu z sporazumnim pravčnim miron. Izjava naše vlade ne ustrezava predpogojem ruskega mirovnega manifesta in bi torej vsa ta velika akcija utegnila pasti v vodo. Slovanske stranke nočejo biti sokriveni na tolkem neuspehu, zato so se možno in neuspešno oglastile s svojim velezgodovinskim mementom!

POGAJANJA MED BOLJŠEVIKI IN CENTRALNIMI DRŽAVAMI.

Dunaj, 2. decembra. Kakor je razvidno iz spopolnjenega teksta mirovne ponudbe boljševiške vlade, so se vršila pogajanja med Ljedinom in nemškim vrhovnim poveljstvom že dalj časa. Krilenko se je najmanj že 25. novembra obrnil na nemško vrhovno poveljstvo z direktno noto, v kateri je zaprosil za petdnevno odločitev premirja, ki bi bilo moralno po prvotnih dogovorih nastopiti že 25. novembra. Iz ruske note, objavljene na Dunaju, je izpuščen tudi naslednji važni stavki: »Dne 1. decembra pričemo z mirovнимi pogajanjami. Ako zavezniške države ne pošljajo svojih zastopnikov, se bomo pogajali samo z Nemčijo. Hočemo splošni mir. Ako nas pa vrhovno zavezniških držav prisilijo k separatnemu miru, potem zadene polna odgovornost nje same.« — Berlini listi objavljajo tekst ruske ponudbe le v besedilu dunajskoga korespondenčnega urada.

Dunaj, 1. decembra. (Kor. urad.) Izjava ministrskega predsednika dr. viteza Seidlerja o mirovnom vprašanju z dne 30. novembra v avstrijski poslanski zbornici, se je brezčimben potom spreklo na Rusku.

Dunaj, 1. decembra. (Kor. urad.) Odgovor e. in kr. vlade na rusko okrožno brzojavko z dne 28. novembra, se je dne 28. novembra ponova brezčimben sporočil v Carskoje Selu. Ta brezčimben ruska brzojavna postaja je brezčimben potrdila dne 30. novembra ponocni spremem brzojavke.

Stockholm, 1. decembra. (Kor. urad.) Brzojavko grofa Czernina so v Petrogradu razširili v posebnih izdajah ter je izvajala viharne manifestacije za centralne države. Odkar je Port Arthur padel, ni napravila nobena brzojavka tega v Rusiji.

Curitiba, 1. decembra. Reuter poroča iz Petrograda: Krilenko sporoča, da se od njega imenovani delegati z oficijalnim odgovorom nemškega vrhovnega noveljnika vrnili. Krilenko je nato ukazal, da se ogenj takoj na vsej ruski fronti ustavi. Obojestranski zastopniki se bodo sestali v nedeljo. Kakor hitro je premirje sklenjeno, bodo ruski delegati izdali apel na zavezniške, v katerem jih bodo pozvali, da naj tudi oni sklenejo premirje.

RUSKI DELEGATI NA NEMŠKI FRONTI.

Rotterdam, 1. decembra. Iz Petrograda poročajo: Krilenkov delegati so dospeli v nemške linije, ki se nahajajo proti 5. ruski armadi. Delegat nemškega vrhovnega poveljstva je princ Leopold Bavarski.

Budimpešta, 1. decembra. Preko Stockholma javlja, da je premirje na ruski fronti pričelo že 25. novembra. Oficijelna pogajanja pa se prično dne 1. decembra.

Isteka več dan preden izvirači medje in pravilne.

Inserat se računa po porabiljenem prostoru in sicer: I manj visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin, dvočrat po 7 vin, trikrat po 6 vin. Poslano (enak prostor) 16 vin, more in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijsih no dozovoru.

Novi naročniki naj pošljajo naročino več po nizkem. Na same pismene naročbe brez poslovne deturje se ne morejo nikakor ozirati.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj z

celo člo naprej K 28— četr leta 7—

pol leta 14— na mesec 2-30

Poznejša številka velja 12 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Gredutno: Knaflova ulica št. 5 v l. nadstr. levo, telefon št. 85

Rusija in ententa.

London, 30. novembra. (Kor. ur.) Reuter. Iz Petrograda poroča poročevalc Times: Vojni zastopniki Anglie, Romunije, Italije, Japonske, Francoske in Srbije so poslali Duhoniu — le v moskovskem časopisu objavljeno nota:

Vaša ekscedenca!

Podpisani šefi pri ruski generalnem štabu akreditirani vojaški misiji zavezničev morajo po gotovih instrukcijah s strani pooblaščenih zastopnikov v Petrogradu izjaviti, da kar najbolj odločno protestirajo pri ruskem vrhovnem poveljstvu proti vsakemu kršenju določb pogodbe z dne 5. septembra 1914, glasom katerih se Rusija zaveže, da sama sama ne sklene premirja ali pa ustavi vojaške operacije. Podpisani šefi vojaških misij zavezničev smatrajo za svojo dolžnost, opozoriti generalštab na to, da bo imelovsakovo kršenje pogodb s strani Rusije najresnejše posledice. Podpisani protesti Vaša ekscedenca, da prejem tega sporazila pismeno potrdite.

New York, 30. novembra. (Kor. ur.) Brzojavka Associated Press iz Washingtona namigava, da bodo žedenjene države nastopile strpno naprav Rusiji, da pokajojo zaupanje v končno zmago zdrave demokracije, ker čutijo v Ameriki, da velja nadaljuje boljševiška vojna, da naj storitevne anarhiji in da naj dobavite vojski fronte, kar je treba. Krilenko je prednji svoje potovanje na jug ter se vraca v Petrograd. Kapitan Kukel, ki mu je Verderovski poveril vodstvo tehničnega delka mornarskega ministra, je bil aretiran, ker ni hotel izročiti boljševiškim dokumentom ministra. Modest Ivanov je njegov naslednik. Revolucionarni vojni odsek se brani izdati inozemcem potne liste. Danes se objavi pogoda entente z Italijo.

Najnovejši dogodki so še povečali pomen delegacijskega zasedanja in pogibli interes za razprave v delegaciji. Ni vroma, da se nahajajo centralne države v pogajanjih z Ljedinovo vlado. Namen teh pogajanji z ozirom na dane okolnosti ne more biti drug, nego doseči se paratni mir z Rusijo.

Podlago za tozadovna pogajanja tvori Ljedinova ponudba, na katero je dunajska vlada že odgovorila. Avstrijskemu narodu ta ponudba ni bila sporečena v nepočaeni obliki in komentar, ki ga je podal ministrski predsednik Seidler v državnem zboru, ne odgovarja temeljnemu točkam, katere je postavil tudi Ljelin kot predpogoj sporazumega miru. Ljelin in Czernin torek ne izhajata iz popolnoma enakih načel in že tega sledi, da je treba gledati na celo najnovejšo mirovno akcijo z gotovsko. Načelo, v katerem si Ljelin in Czernin nista edina, pa je baš tisto, ki najobčutnejše tangira interese slovanskih narodov v monarhiji. Boljševiški stojijo na stališču samoodločbe narodov, državniki monarhije ta princip privajajo za vse druge, le za lastne narode ne. Jasno pa je, da je narodnostno vprašanje monarhije za njio bistvo vseh problemov, ki jih je naložila svetovna vojna, in njega rešitev predpogoj za doseglo pravega miru.

S tem je dano tudi stališče, ki ga bodo zavzemali v delegaciji slovanski delegati. Izjava, ki so jo priobčili Jugoslovani, Čehi in Ukrajinci v soboto, je program, po katerem se bodo ravnili naši zastopniki v delegacijah, ko se bo razpravljalo o zunanjji politiki in o mirovnu vprašanju. Delegacije se torek nikar ne bodo mogle izogniti narodnostni debati. Grof Czernin je skušal sicer pretekli teden pridobiti naše, češke in ukrajinske delegate za to, da bi v delegacijah državničko molčali. Menimo, da grof Czernin z rezultati teh konferenčnih ni bil zadovoljen. Prepričati se je moral, da se naši delegati do zavedajo svojih dolžnosti in da nimajo volje zapostavljati živilenskih interesov svojega naroda za interesi ministerialne politike.

Narodnostni problem bo v delegacijah tembolj obvladoval položaj, ker si bodo tokrat neposredno stali nasproti smrtni protivniki, zastopniki slovanskih narodov kot zagovorniki svobode in ravnopravnosti ter madžarska delegacija kot najbesnejsi braniteljica nadvladja enega naroda nad drugim, kot zagovornica brezpravnosti narodov, ki niso v posesti državne moči. Domači politični krogci pričakujejo velikega duela med Slovani in Madžari. Povedati smemo, da so naši delegati za boj pripravljeni in da ne bodo ostali dolžni svojemu narodu in celemu svetu niti ene besede, ki jo je treba odkriti in jasno povedati tistim, ki so največja ovira, da pridejo do sedaj zatirani do svoje pravice, in naj si bodo to Madžari ali pa vrla. Naši delegati bodo tudi v delegaciji z vso vremem in možnostjo nastopili za idejo našega ujedinjenja in se bodo pri tem upravičeno čutili zastopnike celokupnega naroda brez oziroma na umetne meje, ki jih je krvica postavila med nas. Noben pritisik, in naj si prihaja od koderkoli, jih od te njihove dolžnosti ne bodo odvrnil. Madžari čutijo, da se jim bliža dan velikega obračuna. Napeli so vse svoje sile, da bi si zasigurali pomoč državnikov in drugih odločilnih faktorjev proti slovanskim delegatom, ki jim grozijo strgati pred vsem svetom raz obraz kriko svobodoljubja in liberalizma, ki si jo navdujajo s tako dovršeno igralsko umetnostjo.

Delegacije so predvsem forum, pred katerim se razpravljajo vprašanja zunanjih politik. Avstrijski zunanjim ministrom govorijo in dajejo pojasnila narodom monarhije le v delegacijah. Le tu ga je mogoče naravnost interpretirati in — klicati na odgovor. Ves čas vojne naroči monarhije niso imeli niti enkrat prilike, da bi bili po svojih zastopnikih narančni in neposredno poseglji v zunamnopolitične vodstvo države. Že iz tega sledi, da je pričakovati delegacijem zastopnikom v avstrijski delegaciji. Pač pa pričakuje, da hrvatski delegati ne bodo ničesar storili, kar bi otežkočalo delo njihovih tovarij-

ZOPET NOVA VLADA V RUSIJI.

Amsterdam, 30. novembra. (K. u.) Petrogradski poročevalc Daily Chronicle je brzojavil, da je vlad boljševikov odstopila in da se je sestavila koalicijska vlad, sestojeca iz boljševikov, socialnih revolucionarjev levice in internacionalističnih boljševikov. Sestavljanje je bilo v Rusiji in Kišnovem, sedežem romunskih vladnih oblasti, je od sredje pretrgan.

Rotterdam, 1. decembra. (Daily Mail) poročajo, da je maksimalistična vladna vlada dne 28. novembra odgovorila tudi na podobo prejšnje ruske vlade z Romunsko in proglašila pogodbo takoj za nizovo. Romunski parlament je sklican.

RUMUNSKA.

Basel, 1. decembra. (Kor. urad.) Agencija Stefani poroča, da so rusko veleposlaništvo pri Kirinalu, rusko poslaništvo pri vatikanu in rusko vojaško zastopstvo v Italiji izjavili, da maksimalistične vlade ne priznavajo ter ustavljati stike s petrogradskim zunanjim

šev iz Jugoslovanskega kluba, in menimo, da nas v tem pričakovanju ne bodo razočarali. V eni zadavi, ki je splošno narodnega značaja, bi posvet lahko prislo tudi do konkretnega sodelovanja. To je bosanska zadeva, pri kateri so se že enkrat naši zastopniki v dunajskem parlamentu in hrvatski v zajedničkem saboru našli pri skupnem delu.

Da bodo delegacije obširno razpravljale tudi o vseh drugih vprašanjih, ki so v zvezi z vojnimi dogodki, je jasno in v tem oziru bo mnogo hude in ostre kritike.

Zanesti se smemo, da bodo naši delegati skupno s češkimi in ukrainjskimi v polni meri zadostili nalogi, ki jim jo nalagajo dolžnosti napram celokupnemu našemu narodu. Tudi v delegacijah bo Jugoslovanski klub nadaljival svoj boj za ujedinjenje in svobodo našega naroda.

Izjava drža Sunarića.

Dunaj, 1. decembra. Voditelj bosanskih Hrvatov, dr. Sunarić, ki se imenuje tudi na Dunaju, se je o deklaracijski politiki izjavil tako-le:

Deklaracija Jugoslovanskog kluba u Bečkom parlamentu od 30. maja 1917 djevoljala je na hrvatski narod u Bosni i Hercegovini neopisivom mag-netskom silom i ulila je cijelom poštenom i zdravom logikom mislećem narodu neizrecivi entuzijazem. Svaki je u sebi čutio, da ovaj svetski rat donosi malim i razojepkanim narodima slobodu, jedinstvo, ujedinjenje, državnu samostalnost, narodno samopredanje. Sto jednim jezikom govori, spada zajedno i skupa, po prirodi je ne razdruživa cijelina. Narodi teži uvek naprijed, a državna prava su stupida ukočena, nepomična i mirno stoje.

Poštoče državni sistem u Austro-ugarski monarhiji dao je manjeno nje-mačkom in madjarskim narodu domi-nirajući položaj, a večini slaven-skim in latinskih naroda dodjelio je u političkom pogledu helotski položaj i stanje nepodnosive robske pod-reditnosti. Nacionalni razvitak Slovana bezuvjetno se je omotao i prijeđio, jer bi inače dualizam bio bez vrijednosti. Vrijedila je parola: Illi se mi Nijemci i Madjari moramo uništiti, ili će se na-cionalitete u nama utopiti, podređene većine državljana u austro-ugarski monarhiji opažala se je na svim linijama. Taj državni sistem ugnjetavanja i zaboravljanja jest skroz nepridonan. Prirodni red je jačji od svih pozitivnih zakona. A ovi su održiv i sami onda, ako su sa prirodnim zakonima u skladu.

Cijeli narod Hrvata, Srba i Slovenaca stopio je u čvrste re-dove i okupio se oko majske de-klaracije, uvjeren, da je složna nacionalna volja najustav-niji faktor na svetu, koji je u stanu narodnu slobodu i ujedinjenje i uspjeh u državnu samostolnost izvo-jiti.

Naši narodni protivniki upriješe sve sile, da naše redove razbiju i postegnuće naše državne slobode ometu. Iz-vedoče pritisak na dr. Stadlera i on od-mah odpade od deklaracije i povede sa sobom samo ovisne elemente — neko činovnike, časnike i od vojske oslobodjene ljudi, pa čak ni ovi odstida i stra-ha pred sudom narodnim ne smjedeće u javnosti sa podpisima izači. O grom-ni dio slobodnog nezavisnog hrvatskog življa u Bosni i Hercegovini ostade vjeran deklaraciji. Skoro cijelo svećenstvo sekularno odpade od dr. Stadlera, a naši Franjeveci stope kao klisura proti njemu. Stadler je u narodom pogledu pasti bez ovača. Na da ima uza-se sav službeni aparat, koji mu usluže čini njegov odpad če doživjeti fiasco. Sud naroda stignuti će ga danas ili sutra. Njegova savjest biće mu najbolji sudac. Stadlerov javni skrov ovisni rad poznat je iz vremena za borbu glagoli-ce, a sadašnji odpad od deklaracije jest kruna nizu nedošljednih čina u službi tudjinske politike.

Neka nam se dade sloboda gorova, sastanja, štampe, i svak će so a oso-bito službeni krugovi uvjeriti, da je ja-lov trud naše narodne redove razbijet. Narod će svakog protivnika politički uništiti za sva vremena. U ovom veli-kom vremenu treba velikih ljudi. Narod čuli svoje prijatelje i poznajo dobro svoje neprijatelje i one, koji iz lichen koristi uži njih pristalu. Istup Stadlerov neće vlaščredicima ništa koristiti, a na-rodnim redovima ništa škoditi. Stadlerov istup doprinosiće kристalizaciju na-ših narodnih redova, jer tim nastupa prema svetom pismu lučenje šugavih od zdravih ovaca.

Z Goriškega.

2. decembra.

Gorica na dražbi. Kdor dà več, tisti jo bo imel. Čitamo: »Zum Wiederaufbau von Görz 5%ige Anteil-scheine des gemeinnützigen Wohnungs-fürsorgevereines r. G. m. b. H. in Graz und Görz à 50 K. 100 K. 150 K.

Verkaufsstelle k. k. priv. Steierm. Es-comptebank, Graz, Auerspergasse 14. e Nemška gospoča Gorici. Podreti bo treba in zidati nato stanovanja. Morda bo kdo prodal svoje podrtje, drugi bo sezidal novo, že lepo hišo, kakor jo je imel doslej. Nakane pa so očitne. Slovenci, nikar ne prodajuje ne podrtin, ne nobenega zemljišča, ne v mestu, ne izven mesta. Slovenci, ku-pujte in rajši vse ono, kar je tuji la-sti, da bo zopet naše. Ono nemško na-znaniilo in vabilo zum Wiederaufbau von Görze je del teje akcije, ki sega po zemlji ob Adriji, ki se bavi zlasti z grabljenjem sveta v Dalmaciji in je sedaj stegnila svojo roko po naši Gorici. Pozor! Razmišljanje! Odpor!

S strani nekaterih županstev je bilo podano deželnu odboru po-ročilo, da bi se to ali ono županstvo rado naselilo v domači občini, pa mu je to nemogoče radi pokončanja hiš in pomikanja potrebnih prostorov. Žu-panstvo bi rado pričelo z obdelovanjem polja, vinogradov itd., ako bi imelo na razpolago potrebne delavske moći, ži-vino, orodje, stanovanja, aprovizacijo, kakor tudi dovoljenje s strani merodatih občin goriškega, sežanskega in tol-minskega glavarstva, naj povablja-nemšnika, okrajne glavarje, vojaškega referenta, častnika za obdelovanje po-lja, državne in deželne poslanice, za-stopnički ministrica. Umestno in potrebitno je, da se upoštevajo pri-vzpostavitev naših domov na-sveti in želje po vojni pri-zadetega ljudstva, ki naj bodo temelj obnovitvi domače naše grude, nakar se bo moglo naše trpeče ljudstvo z veseljem opriletela dela, da se urešnijo njegove sanje o boljši bo-dnočnosti goriške dežele.

Kako je ob Rojicah? Mar-sikateri vojak se spomni ob tem imenu, kako je ekskursija v prijetnem zimskem solcu na Rojicah pri Standrežu. Zadnja leta je bila tam na koncu Rojic vojašnica za dragonce v pionirje. Ko so vdrali Italijani v Gorico, so šli prvi na strani Rojic v mesto. Lepa je ta pla-njava ob levem bregu Soče in krasno je razvila, razgled z nje na vse štiri strani. Pri Moserjevi tovarni ob Rojicah so bili Italijani presekali skale, jih dvignili in tako je nastalo tik ob Soči krasno zavetje za ranjence. Bolnišnice za oficirje so bile tam električno raz-svetljene seveda. Polno barak je v tem zavetju proti Sovodnjem. Kake škode s strani reke se tam ni bilo bat, ker tok vlete na desno. V tista oficirska bolniščka zavetišča pa je izginilo mars-kači in Standreža in dela goriškega me-sta ob južnem kolodvoru. Standrežki nadučitelji je našel tam svoj klavir, na katerem je igral kak italijski ranjene bojne pesmi, da so odmevale ob Soči, katere valovi so se dvigali in ka-zali svoje pene proti bojnemu duhu, ki se je stegoval po slovenski zemlji. Hiša našega Lojzeta Brajnika ob barke pri Soči stoji, nad kletjo je nekaj razbitne. Vrata v klet so mu Italijani cemen-tirali, pri kuhinji okna povečali. V »štirini« so napravili kaverno, 1 meter zemlje, 1 meter tramov. Hlevi so izgi-nili. Skedenj in drugo gospodarsko po-sljepje stoji. Dvorišče so mu Italijani poravnali in posuli. Stara murva iz francoskih časov in stara trta sta izgi-nili. Na vrtu je vse razdejano, vse izravzano in z žico prepleteno. Sosedna hiša Mamšičeva je razbita in ne-sposobna za stanovanje. Hiša Petra Budale pod bregom je tudi nepoškodova-na; bolnišnica je bila v njej. Takisto je nepoškodovana pod bregom Muči-čeva hiša, kateri so napravili Italijani železna vrata. V Lovrenčičevi gostilni ob Rojicah so Italijani ena vrata zazidali; imeli so tudi oni gostilno v hiši. Sploh je okrožje »barke« in Rojic raz-meroma malo trpeče. Standrež pa je ves razbit. Pri Tenerjevi ledenci ob južnem kolodvoru je vse razdejano. Vižintinova znana gostilna na višini tik kolodvora je malo poškodovana. V hiši Frana Volka, od Tenerjeve tovarne dol, je bila prava trdnjava, vse v okoli-pih, važna bojna točka. Za povrnitev so na razpolago lepe barake z električno razsvetljivo.

O vnojokem sodniku dr. Oblaku, ki je izginil iz Gorice, se poroča, da je baje obležal v laškem Vidmu. Medvedov kino na Korzu je precej dobro ohranjen. V dvoran je bil hlev. V mar-sikati hiši je tako, da bi lastnik rad šel v njo, ali tam je toliko nevarnega stre-liva nakupinjenega, da se ne ima bližu-ne na vojaštvu, marveč more gle-dati svojo hišo le od daleč, v strahu vinski trenotek, da mu jo kak nepremi-šlen korak ali udarec požene v zrak.

Begunko vprašanje.

Z Dunaja nam poročajo: Ustavni od-sek se je pretekli teden zopet bavil s to-žadevo. Na dnevnih red so prišle rezolucije dr. Grandija, ki zahtevajo: vladu naj preloži spise o vseh že veljavnih internacionih in konfinancijsih; naj poskrbi, da se ne dešajo zaprake, aka se hočejo izpuščene cashe v temi domov; dalje naj vladni orga-ni ničesar ne ukrenejo proti, dokler ni kon-čano kazensko ali disciplinarno po-te-pjanje.

Dvorni svetnik Svoboda je pove-dal, da je zadej le še 101 konfinancijskih in 23 internacionih spis. Opravljajo to no-znatno četvrtino, ki jo še ostane od tisočev in tisočev.

Dr. Ryba je grajal, da še med za-sedanjem parlamenta ni bilo mogoče obri-viti nezakonitih emojevanj osobne sve-rove, ki zakonu ne le nimajo nikake pod-lage, marveč so tam enačena za zgodin. Ako vladu kaj potrebuje, naj predloži načrt zakona, kater ga imajo na Nemškem za te-kovane Schutzhau. Na ta način bi bila di-

novljen dan malnest zmanjšljega po-trošnja in pravilih. Kdor je obdelovan zločina, mora biti v dolnjem rehu znači-šan, more se proti obdelovalni pritiliti, na mor-je pritiliti proti obesbi. Internirane so zaprili, kakor zločine, po več mesecov se bili v zaporu, ne da so bili zadržani, na te internirani, a razlogi, ki so bili zadržani, prite-liti so niso mogli. Še posej se je izvede-lo, da tako posla vodi načelno vojnodelo-vni urad, ki je tudi neskončen. Ves naz-ko konito pa je treba opraviti; najbolj opor-tunki razlogi ne morejo opraviti same-vojne. Predlagajo: Vlada se pozivajo, da od-pravi vse Internacije in konfinacije. Pa tudi preprevi vrnitev v domovine so iste tako takso nasekanje. Iz domovine ali v domovini ne more biti nikde lagran. Tu nimajo tudi vojna povletljiva nikake pravice do ugo-vo-va. Tudi ono se podrejeno zakonu, ki ne pozna tako omajljive. Je pa proti tretji Grandjevi resoluciji, katero bi se prizna-valo, da ima vlada vendarje pravice kaj podobnega ukrupati potem, ko je ustavije-no kazensko ali disciplinarno postopanje. Z mnogimi slučaji je dokazal najrazličnejšo čine samovolje vladni organov.

Dr. Grandi se je pridružil pravnim razlogom dr. Ryba. Na prihodnjo sejo se povabili tudi ministriki predsednik demobraški minister, da bosta slišala težke pritožbe in — sklepne odsekove.

Dogodki na bojiščih.

NAŠE URADNO POREČILO.

Dunaj, 1. decembra. (Kor. urad.) Italijansko bojišče. Na gori Pertica smo zavrnili Italijanske sunke.

Vzhodno bojišče. Neizpremenjeno. Albanija. Zapadno od Korice so preprečile albanske prostovoljne čete uitirni in odločilni protusloki fransko-či napad. — Šef gen. štaba.

Dunaj, 2. decembra. (Kor. urad.) Italijansko bojišče. Na gori Pertica smo zopet zavrnili Italijanski napad. Sicer ni ničesar poročati o Bene-čanskem.

Albanija. Ob doljeni Vojusu je po-teko podvzetje v sunku uspešno.

Na vzhodu nikake omembe vred-nega boja. — Šef gen. štaba.

NEŠKO URADNO POREČILO.

Berlin, 1. decembra. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Bitka pri Cam-braju se je včeraj izvražila v veliko silo razvredila. Lastni protinapadi v izbolj-šanju naših pozicij so imeli popolen uspeh. Med Moreurom in Bourlonom in iz Fontaine in La Folieja ven smo vrgli sovražnika proti vasem Grai-nocurtu, Anneauxu in Containu. Na obeh straneh Banteuxa so zanjirale naše čete od Escutea sem višine na zapad-nem bregu reke. Prebile so prve so-vražne čete in vzele vasi Gonnelieu in Villers-Guislain. Zilavo se braneci so-vražnik imel težke izgube. Vlji smo 4000 Angležev in vplenili več baterij. Protinapadi, ki jih je sovražnik izvršil zvečer proti Gonnelieu, pri čemer je vporabljali tudi eksplozivne automobile in konjenico, so se z izgubami zlomili. Sicer ničesar novega. — v. Ludendorff.

Nemške uradne poročila z dne 2. decembra nismo prejeli.

Italijansko bojišče. Iz vojno-poročevalskega stana 30. novembra. Arti-ljerijska bitka, ki narašča na vsei fronti, je bila živahnja posebno okoli hriba Meletta, na Asija visoki planoti in v nižini sred-nje in spodine Flave. Na obrežni zoni je neki angleški monitor obstreljival pri Pa-sarelli napravljeni sovražnikov most in ga razdejal. Nad Asilom je bilo v zračnem kolodružu. Od Asilom je bilo v zračnem težku zraku. Tekom preteklih noči so naši letali uspešno ob-streljivali taboriča sovražnih čet med Feltre in Foncazom. Sobotno uradno po-vrilo naznana napade italiano na hrib Pertica, katerega Italijani dan na dan na-skakujejo, pa so vsi njihovi napori vedno brezuspešni. »Secolo« poroča: Ob plavški fronti divja artillerijski boj take ljestvi, kakršne došlej še nismo doživeljali. Pritoča se je bitka za posest Benet.

Angleška pomoč Italiji. Po nekih brojavki, ki jo je prinesel »Corriere della sera« iz Londona, bi se dalo soditi, da je imenovanje generala Plumerja po-vljenjkom angleških čet in Italijani gotovo znamenje, da se Angleži pripravljajo, na strani Italijanov stopiti na bojišče proti Avstrijem in Nemčiji. Brojčavka trdi, da podala Anglia Italijanom najboljši vojni materijal, katerega ima pod povljetvom »silajnega« zmagovalca pri Messinesu na razpolago.

Orlandoova tolažba. Iz Luga-na: Orlando se je izrazil po prvi sest-ente konference, da bo ententa dobitna nadomestno za Rusijo v Ameriki. Mnogo stotin italijskih državljanov se bo vrnilo v Evropo, da nastopi vojna služba. Rumenija pa še tudi ni izbruhnila za entento.

Prve ameriške čete na ita-lijanskih tleh. »Daily Chronicle« po-roča: z Italijansko fronto, da so doseglo načrti. Vlada je pozivala na konferenco na Italijskih tleh. Teh je okoli 2000 mož prostovoljnikov iz Francije.

Vladični sovražni akcije v Italiji. Iz Curiha: Ceprav se Italijanski zastopniki v konferenci skupno z Agencijo Stefani in Italijanskimi listi trudijo na vso mož, da bi preprečili inozemstvo, da je vsled ognivenosti proti Italiji delovanje vojnih nasprotnikov umeten, priznajo vsečenje v temi domov; dalje naj vladni orga-ni ničesar ne ukrenejo proti, dokler ni kon-čano kazensko ali disciplinarno po-te-pjanje.

Italijanska moja sopot za-prta. Iz Berna 1. decembra: Italijanska meja, ki je bila odprta 5 ur, je od početja svede-od 11. ure dalje zopet zaprta.

ITALIJANSKO URADNO POREČILO.

1. decembra. Včeraj si bilo alk-ački infanterijskih bojov. Na vsej fronti je trajal artillerijski ognj zmatne sil. Arti-ljerijski ognj sovražnikov je bil posre-zen v hribki med hribki Silvianum in

Gombertom. Na zmanjši visoki plošnici so raspisali načelne baterije na raznih mestih nabirajoče se čete in se pobile učinkovito gibanje sovražnih čet, ki je bilo naznajeno in pokrajno med Flavo in sta-ro. Flavo. Naliči letali so delovali Štavno, Bombardirali so sovražne tabore v alini Arta. V gradini bojih so bili zbiti trije sovražni aparati in eden vedljiv zrakoplov; ta je padel gorec na tla. Drugi je moral pristati.

Arestacije v Atenu.

Zenova, 28. novembra. »Petit Par-isien« poroča: Atene se pozivajo, da od-privlja vse Internacije in konfinacije. Pa tudi preprevi vrnitev v domovine so iste tako takso nasekanje. Iz domovine ali v domovini ne more biti nikde lagran. Tu nimajo tudi vojna povletljiva nikake pravice do ugo-vo-va. Tudi ono se podrejeno zakonu, ki ne pozna tako omajljive. Je pa proti tretji Grandjevi resoluciji, katero bi se

volilno reformo je končal svoje razprave ter je predloga odobril. Zakon o vodni reformi pride v razpravo v hrvatskem saboru v ponedeljek 10. decembra.

= Dr. Tresić - Pavičić izgnan iz Zagreba. »Elinost« poroča, da so hrvatske oblasti dr. Tresića-Pavičića, ki je prejšnjo nedeljo tam predaval, kakor tudi poročali, izgnale iz Zagreba radi političnih pripomemb v svojem književnem predavanju, ki so vzbudile veliko demonstracijo.

= Dementirajo. Korespondečni urad je izdal 30. novembra brzovajko, datirano z istega dne iz Sarajeva, ki se glasi: Nekateri zagrebški listi so pri koncertiranju nedavno v »Hrvatskem Dnevniku« izložili izjav nadškofa dr. Josipa Stadlerja glede rešitve jugoslovanskega vprašanja na podlagi hrvatskega državnega prava trdili, da stoji vladu za Bosno in Hercegovino bliži te izjavi, oziroma, da je vladu vplivala na preokret smeri tega lista. Z merodajnega mesta se konstatira, da je ta trditev prosta tendencijozna izmišljotina in brez vsake podlage. Tako deželna vlada, kakor deželni šef nimata z vso zadevo »Hrvatskega Dnevnika« nječesar opraviti. Enako je treba označiti tudi vest, po poročilu »Narodnih Listov« v razne liste došlo, — o militarizaciji uredništva »Hrvatskega Dnevnika«, kot popoloma napačno, ker se je izprememba v uredništvu izvršila brez vsake inverence poveljujočega generala kot deželnega šefa, oziroma brez ingerence deželne vlade. (Ampak tega vendar ne zanikamo, da sta urednika »H. D.« nadporočnik Pilar in poročnik Pavičić!)

= Novi listi v Bosni. Iz Sarajeva javljajo: Bosenska vlada ustanovila poseben list za učitelje »Narodni učitelj«, katerega urednik bo neki dr. Friedl — Nešec. Z novim letom prične izhajati muslimanski politični list, ki ga bo izdajal Serif Efendi Arnautovič. Govori se, da s podporo madžarskega kapitala. Kot organ muslimanskih hodoživjev bo pričel najbrž znova izhajati tedenik »Misbah«. Med bosenskimi Hrvati se vratio pogajanje za ustanovitev novega dnevnika, ki naj bi zastopal deklaracijsko politiko.

= Glavno uredništvo »Hrvatske Države« je odložil dr. B. Angelinovič.

= Bosansko prebivalstvo se izseljuje, ker postajajo aprovizacijske razmere od dne do dne obupnejše. Lansko leto je dala ogrska vlada bosanski deželni vladi na mesec 54 vagonov hrane. Letos jih daje 5 do 10, načrti 15. Pristem mora vlada od 57 okrajev jih aprovizirati 55. Beda, ki vlada zlasti Hercegovinu, je nepopisna. Ljudje mrejo kar trumamo in nikjer ga ni otroka, ki bi bil star pod pet let. Mnogi Bosanci se hočejo izseliti v Bačko in hrvatsko Posavje.

= Nevtralnost severnih kraljestev. Kristijanija, 30. novembra. Ob prihodi kraljevskoga obiska v Kristijaniji 28., 29. in 30. novembra so se vsi trije kralji, norveški državni minister, danski ministrski predsednik, švedski državni minister in minister za zunanje zadeve, zedinili v skupni volji, da ostane prijateljsko in zaupno razmerje vseh treh držav trajno in naj traja svetovna vojna, kakor dolgo še hoče in v katerikoli oblikah. Z ozirom na že dane izjave hočejo vse tri države skupno in vsaka posebej napraviti vsem vojujočim se državam varovati do skrajnosti svoje nevtralnosti.

Socijalno-demokratični shod v Mestnem domu.

Včeraj dopoldne se je vršil v Mestnem domu ob socialno - demokratične stranke sklican mirovni shod, na katerem je referiral ravnatelj A. Kristan. Končno je bila sprejeta resolucija, ki zahteva, da naj centralne države sprejemajo rusko ponudbo. K govoru ravnatelja Kristana in k resolucriji se še povremeno. Resolucija se glasi:

Jugoslovansko delavstvo, zbrano na shodu, da izrazi svoje vrčo željo po koncu grozovite svetovne vojne, izjavlja: Svetovno politični dogodki zadnjih tednov so podprt vse ovire, ki so bile na potu mirovnim pogajanjem. Splošno se spoznava, da vojaska sredstva ne morejo odločiti vojne. Dolžnost vlad je, da jasno in nedvoumno določijo svoje vojne cilje ter ustvarijo podlago za doseganje trajnega miru.

V dneh, ko so petrogrški delavci in vojaki iztrgali oblast izdajalski burzaziji, ko so prevzeli vladu ter svetu vnoči predložili mirovno ponudbo ruskega ljudstva, ponudbo brez aneksij in brez odškodnin, poslila jugoslovansko delavstvo tople pozdrave petrogrškemu delavstvu. Zmagajoči jugoslovansko delavstvo pozdravljamo kot začetek nove dobe v osvobobljevalnem boju mednarodnega proletarijata. Zmagalo proletarske mirovne volje nam daje upanje, da se bo skupnemu stremljenju delavcev vseh dežel končno posrečilo, napraviti konec krvavi moritvi. Obljubimo pa zase, da se bomo v naši državi neustrešno dajte boril za dokončanje vojne, po skorajšnjem miru, ki bo odgovarjal demokratičnim življenjskim potrebam narodov.

Prepričani smo, da se doseže konec vojne, če Nemčija in Avstro - Ogrska po dosta roko nasproti prihajajoči ruski demokraciji. Vsak kakršenkoli vladni načrt, ki bi preprečil ali oviral sklep miru, odklanjammo odločno in brez pogojno, avstro - ogrska vlado pozivljamo, da sporazumno z zveznimi vladami povabi k mirovnim pogajanjem ter da jim v tem povabite iste, ne in nedvoumno prav.

L. Da centralne države ne stemejo posvojiti sovražnega cesarja in da ne zahajajo nikakih odiskodnih.

2. Da centralne države ne določijo anektati Belgije, Srbije, Romunije, Poljske, Litevske in Kurske in da jih tudi ne namejajo politično sebi pripoji, niti jih obdržati v gospodarski ali vojaški odvisnosti.

3. Da hočejo centralne države mirovemu Kongresu predložiti konkretno predloge o uredbi mirovnega prava, o mednarodnem razorenju in o rešitvi vseh mednarodnih sporov po obligatoričnem razredi.

4. Da vlade centralnih držav priznajo v Rusiji sedaj faktično obstoječo javno oblast ter ponudijo vsem vojujočim se državam v svetu mirovnih pogajanj premirje in sprejemajo rusko ponudbo.

Shod si je svest, da s temi zahtevami ustreže želji vseh narodov avstro - ogrske monarhije in da ostane vojna gonja posameznih kapitalističnih in neznatnih nacionalističnih skupin sprito splošne želje po miru v naši državi brez vsakega vpliva.

Vesti iz primorskih dežel.

Ekspozitura goriškega deželnega odbora v Ljubljani je nehalo poslovanje. Voditelj revident gosp. Ivan Kalin je odšel na svoje novo mesto v Ajdovščino.

Deželni poslanec in odbornik gosp. Dominiko se mudi te dni na Goriškem, da si ogleda razne poškodovanje in uničene kraje ter zasihi želje prebivalstva.

Zupanstvo občine Vogrsko, sedaj v Zdenečki vasi, pošta Videm - Dobrepole, pozivlja tem potom vse svoje občinske, kateri so se pri istem pribavili, da gredo obdelavat vinograde domov, da se takoj zglose pri c. kr. okrajnih glavarstvih svojega sedanjega bivališča. C. kr. okrajno glavarstvo v Ajdovščini je na predlog zupanstva poslalo imenik vseh omis pribicev in tudi takih vinogradnikov, kateri se sicer niso zglasili, se pa doma nujno potrebujejo, c. kr. okrajnim glavarstvom na Kranjskem, kjer bivajo dotedaj begunci Vogrči. Ko boste prosili za legitimacijo, je potreben, da vsak razun imena in priimka navede tudi hišno Številko z Vogrškega ter svoje dosedanje bivališče.

K Tržiču in Krminu. Neki oficir poroča: Po dolgi poti sem prisel pozno večer z svojimi ljubimi in Tržič. Poštajni oficir se je zelo začudil, ko sem zapisal prenosniča. »Pojd, kamor hočeš, saj je vse prazno.« Povsodi ruševine, razbitje, podrite hiše, nikter nobenega človeka, mrtvaka tisiča. Iz vseh kotov in lukenj pa pridrve podgane, velike in dobro rejene, nekatere kakor mladi psički. Par smo jih ubili s palicami, da smo mogli naprej. Ako se ustvari, tti splezajo do vrata. Rešil sem se v neki italijanski voz za moštvo na kolodvoru. Čez kolesa podgane ne morejo navzgor. Zunaj piskajo, ko mi ležimo v leseni postelji. Kraji Ronki, Sredi polja, Foljan, Polazzo, so vsi razdejani. Italijani so izvršili ogromno delo za ceste, železnice in mostove. Nihov kažniti so vzvorni in leno izvedeni, kuhanje, latrine, vse je praktično in solidno, perila za vojake iz najlepše volne, kolikor se ga hoče, po travnikih na desni in levu vse polno razmetanih čevljiev, perila, postelji, uniformi cele gore. V Krminu smo videli čudež vseh čudežev: juho z rižem, voz s citronami, komad po 10 vin, črno vino na mizi kolikor smo ga hoteli, v vsaki gostilni liter po 1 K 20 vin. In pije se »un café avec».

Slovenski oddelki na c. kr. državnih obrtnih Šoli v Trstu. Ministrstvo za javna dela je dovolilo otvoritev teh oddelkov in sicer za sedaj: Specjalne Šole za strojnicke pomorske ladje, strokovne šole za mizarje in ženske obrtne šole za izdelovanje perila, oblike, vezenin in čipk. Otvoritev oddelkov je dovoljena, naj se torej prične kmalu s podlago.

Iz arbskega vjetništva na Francoskem je pisal te dni Adam Sardoč, učitelj v Komnu na Krazu, g. A. Leibau v Zadručju na Dolenjskem. Učitelj Sardoč je doma iz Proseke pri Trstu. Bil je eno leto učitelj v Komnu in kmalu potem, ko je izbruhnila vojna, mobiliziran. Pozvan v vojno, se je udeležil boje proti Srbiji, kjer je bil vjet. Srbji so potem naše vjetnike spravili v Italijo. Med drugimi vjetniki se je nahajal tudi učitelj Adam Sardoč v Italiji in sicer na otoku Sardinija v pokrajini Asinara. Po mnogem času so Srbji, oziroma Italijani, spravili naše vjetnike na Francosko in tja so odpeljali tudi A. Sardoč. Od sedaj nahaja v Romansu (Drome) v Franciji. Gospod učitelj A. Sardoč piše m. dr.: Naznajam Vam, kako se mi godi. Tačko, kakor S. Gregorčičevemu Ptčiu. Kako se kaj počuti v novem domu. Ali imate domotajo? Mislim, kakor jaz, »Cirja« (Leš smrekov gozd) v Komnu, ki je pravil Elidorje, da sprehašale. Pis. nimate. — Se ni konca. Kedaj se budem videli v naših starih krajin? Mislim nikdar? Je bila odpravljena 14. oktobra 1917. I. in je došla v Zadručje na Dolenjsko dne 30. novembra 1917. leta. Potrebovala je tedaj do cilja 1 in pol meseca. Došla je pa pod slovenskim naslovom »v Zadručju (Kranjsko, Dolenjsko), Austria (Autriche).«

Za Miklavžev večer v begunščem taborišču v Brucku a. l., se da danes darovali sledje gg.: Vidmar F. sodnik bovški, t. č. v Brucku a. l., 10 K.; Jelka Breč, Ljubljana 50 K.; nadporočnik Tavčar, Solnograd, Riedenburg 30 K.; Oroslav Kos, Radec pri Zidanem mostu 5 K.; prav. dr. France B. Sedaj, knezenašček gorški, t. č. Zadručje 50 kron (za božičnico); Kovač Franc, Šuplje upr. v Lipi Korosko, 4: 10 K.; N. Stasinski, Šupnik, Prlekovo 2 K.; Zmaga v Pavja Bregant, Orakovica, Slavonija 3 K.; Hrovatin J. in Zorut C. sest. deli učitelji, Dunaj 10 K.; R. Stemec, Celje 25 K.; Hanni Diehl, Celje 40 kg jabolki; Leopold Kamjut, narodnik, vojna pošta 10 K.; Hafner Josip, Ljubljana, Mestni trg 2, 10 K.; Artur Lokar, notar v Ajdovščini, t. č. Maribor 10 K.; Stanislav Vidmar, nadporočnik, t. č. Bruck a. l., 20 K.; Ivan Neg. Vidmar, Šupnik, Šupnikovci, t. č. Vidja 18 K. Darovali so Bog plasti — Za odber: Avgust Komša, bog. tabortnik v Brucku a. l.

Prepričani smo, da se doseže konec vojne, če Nemčija in Avstro - Ogrska po dosta roko nasproti prihajajoči ruski demokraciji. Vsak kakršenkoli vladni načrt, ki bi preprečil ali oviral sklep miru, odklanjammo odločno in brez pogojno, avstro - ogrska vlado pozivljamo, da sporazumno z zveznimi vladami povabi k mirovnim pogajanjem ter da jim v tem povabite iste, ne in nedvoumno prav.

Dnevne vesti.

— Podaljšanje termina za podpisovanje vojnega posojila. Z Dunaja nam poročajo: Finančni minister je dovolil, da se smejo sprejeti priglasi za VII. vojno posojilo še do sobote 15. decembra opoldan. Po tem terminu bo sprejemal poštno - hranilnični urad le še subskripcije javnih korporacij, ustanov ter skupne subskripcije, v kolikor se o teh že sedaj vodijo pogajanja.

— Za stotnika je imenovan nadporočnik Ivan Glinšek, učitelj v Šent Juriju p. Donačko goro.

Cesarja Franca Jožeta officijalna spominska plaketa. V spomin na pokop cesarja Franca Jožeta I. izda »Crno - rumeni križ skupn. s. c. kr. vojnoskrbstvenim uradom spominsko plaketo iz težkega bronja, ki jo je izdelal profesor Henrik Kautsch. Plakettina cena je bila vsled malega števila izdelkov, ki bodo s tem dosegli naravnost redkostno vrednost, določeno na 12 krov, skupno z žametom prevečenim etujem pa na 13 krov. Naroda se pri »Zbiralcini c. kr. vojnoskrbstvenega urada«, pri »Poslovni centrali Crno - rumenega križa« (Dunaj, L. Bräunerstrasse 4) in pri »Centrali c. kr. vojnoskrbstvenega urada« (Dunaj, IX. Berggasse 16).

Pri Jadranški banici, podružnici v Ljubljani je bilo do sedaj podpisane 2,985.050 krov VII. vojnega posojila. Med drugimi so podpisali: I. Jalen 10.00 K.; Neimenovani 500 K.; Anton Rihar 1000 K.; Posojilnica za ilirsko - bistrški okraj, Trnovo, 50.000 K.; Anton Fatur 1000 K.; Janez Borštnar 1000 K.; Franc Kralj 15.000 K.; dr. Anton Breclj 1000 K.; Oroslav Hešč 1000 K.; Josip Borštnar 1000 K.; V. H. Rohrman 3000 K.; Josip Cukljati 2000 K.; Josip Zidar 10.000 K.; Mihael Omahen 2000 K.; Mestna branilnica, Kamnik, 30.000 K.; Neimenovani denarni zavod 500.000 K.

— K velikodneviški oddobiči ljubljanske knezoškofa. Pred leti sem započel in nadaljeval z veliko gorenčnostjo akcijo za slovensko vseučilišče v Ljubljani. Ker sem bila finančnim ministrom dr. Kaizlom od preje dobro znana, sem iskal za svoje prizadevanje njegove pomoči. Ni mi je odrekel: vendar pa mi je očital, da je vsakršno delo za vseučilišče preogrodje, ampak imajo tudi odpošiljatelji to škodo, da v slučaju nedostavljenosti ostancijo na nejasnem o usodi svojih pošiljatev. Občinstvo se torej znova priporoča, da na pošiljkah vedno navede ime in v bivališču odpošiljatelja, da se tako olajša vrnitev pošiljek v slučaju nedostavljenosti.

Oprostitev tretjine zaporov podvrgnega bombaževega blaga in perila za načrno prodajo in podlog ter pridatkov za konfekcijo. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani opozarja na naslednji razpis c. kr. trgovinskega ministrstva: Po § 3 in 4 ministrske odredbe z dne 30. oktobra 1917, drž. zak. št. 418 je 20% pri nadrobnih trgovcih se nahajajočih oddaji podvrgnega bombaževega blaga, nadalje 50% pri obrtnikih se nahajajočih oddaji podvrgnega vseučilišča, da se pridržijo načrni in vseučiliščni preizkušnji, ampak imajo tudi odpošiljatelji to škodo, da v slučaju nedostavljenosti ostancijo na nejasnem o usodi svojih pošiljatev. Občinstvo se torej znova priporoča, da na pošiljkah vedno navede ime in v bivališču odpošiljatelja, da se tako olajša vrnitev pošiljek v slučaju nedostavljenosti.

— Oprostitev tretjine zaporov podvrgnega bombaževega blaga in perila ter načrni in vseučiliščni preizkušnji, ampak imajo tudi odpošiljatelji to škodo, da v slučaju nedostavljenosti ostancijo na nejasnem o usodi svojih pošiljatev. Občinstvo se torej znova priporoča, da na pošiljkah vedno navede ime in v bivališču odpošiljatelja, da se tako olajša vrnitev pošiljek v slučaju nedostavljenosti.

— Kdo naj se ubranimo prometniških v tovornem prometu? Železnica služi danes pred vsemi velikim potrebljem vojne. Zavodi za gradbo lokomotiv in vozov trpijo na pomanjkanju gradbenih snovi in delavnih moči, zato ne morejo izvrševati vsa naročila. Dobava premoga je izdatno manjša kakor lanskoto leto. Tovorni promet za prebivalstvo se mora torej skrčiti kar največ mogoč. Vsakdo mora pomagati razbremeniti železnicu. Vsakone na nujno potrebu pošiljati po železnicu je opustiti. Potrebščine prebivalstva naj se krijejo tam, od koder se jih more priskrbiti po najkrajši poti. Vozni tovor do cilja kateregakoli razloga po ovinkih se je izogibati. Ne sme se prevažati tovora sem ter tja, t. j. spremeni prvočno smer že na poti se nahajajočega tovora. Pri pošiljavi množinskih tovorov se mora izkoristiti popolnoma prostor in nakladno vozov. Prejemalci manjših pošiljatev ene in iste postaje naj se zdržijo sporazumno z oddajno postajo v prejemniške skupine, da se tako bolje izkoristijo vozovi. Pošiljatev in prejemnik naj delujejo sporazumno. Sme se zahtevati za nakladanje tovorov le toliko vozov, kolikor se jih more naloziti tekmo nakladnega roka. V prejemno postajo naj privozi le toliko vozov, kolikor jih more prejemnik pravočasno spraznit. Treba je, da se kar najhitreje naklada in razklađa ter odvaja tovore, in to tudi ob nedeljah in praznikih, ker drugače zastane izpraznitve, zajeti se neizogibno tek vozov ter onemogoči potrebna možnost gibanja na tleh. Najhitrejša iz

Darila.

Za Slovensko Matico. Gospod Ivan Štrba, ki nado miti s celim imenom imenoval, je izročil Slovenski Matici, potem gospoda tovarnarja Dragotina Hribarja 100 kron kot darilo. Gospod darovalcu srčno vralo, Matidi pa mnogo vrednih posnemovalcev!

Darovi za Krekov spomenik. IV. letnik. Od 16. do 21. novembra 1917. Po 2000 kron: Hranilnica in poslovnica v Borovnici. — Po 500 K: Dr. J. Brejc, odvetnik Mirt. — Po 400 K: Občinski zastopnik v Borovnici ob prilikl svoje izjave za jugoslovansko deklaracijo dne 18. t. m. — Po 300 kron: Ivan Majaron, starejši, trgovec in posestnik, Borovnica. — Po 200 K: Mlekarška smrduga v Borovnici. — Po 115 K: Brezinška fara, Gorenjsko. — Po 100 K: Franja Kobi, posestnik, Breg; Karel Kobi, posestnik, Breg; Valentijn Kajdič, župnik, Borovnica; Helena Majaron, trgovka in posestnik, Borovnica; Vladimir Kobi, posestnik, Borovnica; A. Stemberger, v imenu begunci sodnega okraja Trebnje; dr. Matko Laginja za Jstrana drž. T.; Hranilnica in posojilnica v Komendu (po Jugoslaviji). — Po 70 K: Mladenska Marijinska družba, Selca, Gorenjsko. — Po 64 K: Mihorjan v Borovnici. — Po 50 K: Franc Čapuder, Praprede pri Lukovici; Stefan Rihar, župnik, Dob; Matija Jager, kaplan, Borovnica; Josko Majaron, nadporočnik in posestnik, Borovnica; Ana Roščuta, soprona za Zelezniškega uradnika; Hranilnica in posojilnica, Rova; Mlekarška zadružna, Rova. — Po 40 K: Zelezničari v Borovnici; poročnik Matič, Svarči in Bauer ter kad. aspirant Urbanec v Gradiču (skupino). Po 25 K: Kat. izobraževalno društvo Dol pri Ljubljani. — Po 30 K: Kat. izobraževalno društvo VIG - Glince po S. K. S. Z. Josip Zeinik, župnik, Čemšenik; Kat. slov. izobr. društvo, Mekinje, (po Jugoslaviji). Po 26 K: J. Sekol, župnik, Vogrje, Koroško; Posojilnica v Gornji Radgoni; Mr. Švigelj, trgovec in posestnik, Breg; Čučiteljstvo v Borovnici; Ivanka Mavec, Lazi; Ant. Strgar, trgovec, Kamnik (po Jugoslaviji); Zbirka v tabakarni A. Lebeža v Borovnici. — Po 15 K: Franc Rihar, župnik, Mekinje; Leopold Rihar, župnik, Nevje (po Jugoslaviji). Po 10 K: Valerij, župnik, St. Gotard; Ant. Dražler, Borovnica; Ant. Cerk, Borovnica; Drago Švigelj, poročnik, Borovnica; Ivan Švigelj, Borovnica; Helena Švigelj, njegova soprona; Ivan Turšič, Draščič; Jos. Teiban, Dole; Ivan Petrič, Borovnica; Jokab Šuhadolnik, Nizevec; Jak. Petrovič, Pokojišče; Ivan Modričan, Borovnica; Helena Modričan, Borovnica; Neimenovan, Pako; Franc Miknič, Pako; Anton Uršič, posestnik, St. Vid nad Višavo (po Jugoslaviji). — Po 9 K: Franc Suštar, Borovnica. Po 6 K: Neimenovan, Breg; Anton Lebez, Borovnica; Anton Štefek; Ivan Primožič; Anton Major; Jože Hejbal; Fr. Kratner; Anton Vedenič; Janko Stele; Rado Medič; Ljud. Pirnat; Tončka Kenda, vsi v Kamniku. — Po 6 K: Turšič, Draščič; dr. Franc Ilčič, ekr. prof. Ljubljana. — Po 4 K: 80 v. Francska Martinčič iz Gorice, sedej v Schwazdorff pri Dunaju. — Po 4 K: Rudolf Pinter, Kamnik; Valentina Jerajeva, učit. vdova, Gor. Lučica (po Jugoslaviji). Po 2 K: Albin Sapotnik, Kamnik (po Jugoslaviji). — Po 1 K: 80 v. Dva neimenovana (po Jugoslaviji). Skupaj 5542 K 97 v. Glavnica prejšnjih izkazov 12.495 K 49 v. Vsota dodanljih darov 19.088 K 37 v. — Ljubljana, 21. novembra 1917. — Odber za Krekov spomenik.

Ob prvih občinstvu sejo v Presejci na darovali g. odborniki na Krekov spomenik 90 K.

Na Šolsku se nahrail 179 K na dr. Krekov spomenik, kateri snežek se poslal Prim. Novine, našemu upravitelju.

Uporavnštvo naših listov so poslali: Za Slovensko Matico: Angela Strekelj, Trst, Piazza Barriera vecchia 6/L, 4 krone udinese; Josaf Rohrman, c. kr. notar v Kostanjevici na Dolenjskem 36 K, zbrala vesela družba rodoljubov v Avgustiniču pri Kostanjevici; Mimica Šinkovec iz Zagreba, Kraljice ulica 10, 4 K udinese; dr. Albert Kramer, dar njegovega prijatelja g. S. R. 50 K, v počaščenje Krekovega spomina. Skupaj 88 K.

Za dr. Krekov spomenik: Josip Germek, profesijski mojster iz Lopoglave v Istri 16 K; Fran Planinec 10 K, mesto vence na krsto gospe Rose Spindlerjeve in dr. Albert Kramer dar njegovega prijatelja g. S. R. 50 K, v počaščenje Krekovega spomina. Skupaj 70 K.

Za »Ciril - Metodovo družbo«: Josaf Rohrman, c. kr. notar v Kostanjevici na Dolenjskem 30 K, zbrala vesela družba rodoljubov v Avgustiniču pri Kostanjevici. Fr. Oset, Gorški in St. Jurja ob južni želi 8 K, nahrail v vinogradu g. Praunseits-Tinske: J. Drofenik, A. Oset, Fr. Oset po 2 kroni, Praunseits in Malraj po 1 K. Fran Planinec 10 K, mesto vence na krsto ge. Rose Spindlerjeve, L. Schwentner in Ljubljane 20 K, mesto vence na krato ge. Rose Spindlerjeve in ga. M. Haas 25 K 20 v. nahrail v gostilni pri Falterju v Laškem trgu. Skupaj 103 K 20 v.

Za nosilec slovenske junake v »Odboru za posnemovanje v Gradiču«: Franc Arh iz Metkongra 2 K.

Za »dijaško podporno društvo Domovina«: Marjanec Gregorij 15 K, mesto vence na krato ge. Rose Spindlerjeve (za dijaško kuhinjo) in dr. Albert Kramer, dar njegovega prijatelja g. S. R. 100 K, v počaščenje Krekovega spomina (za dijaški dom). Skupaj 115 K.

Za predsedniku Jugoslovenskega klubca: Dr. Albert Kramer, dar njegovega prijatelja g. S. R. 200 K v počaščenje Krekovega spomina za stroške, ki so zvezani s perseckuejsko akcijo.

Za slovenskega pisatelja: Dr. Albert Kramer, dar njegovega prijatelja g. S. R. 100 K, v počaščenje Krekovega spomina.

Srečna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 28. novembra: Mirija Slabina, čevljarjeva vdova, 73 let, Gradišče 11.

Dne 29. novembra: Marija Hočevar, Strelčica, 64 let, Kapitelska ulica 11. — Murat Bučka, pešec, v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni Šoli.

Dne 30. novembra: Frančiška Vidmar, posestnikova hči, 8 dni, Črna vas 2. — Marija Krivec, tobačne tovarne delavka v pokolu, 68 let, Jeranova ulica 15. — Marija Kristan, blivša tovarniška delavka, 27 let, Radeckega cesta 9.

V deželnini bolnišnic: Dne 26. novembra: Marija Dekleva, žena strojvodje, 41 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Letnina in tisk »Narodne tiskarne.«

Slovensko slov. žensko društvo naznanja tužno vest, da je danes, dne 3. decembra, ob 7. uri zjutraj naša dolgoletna članica

Ernestina Jelovšek

preminula.

Pogreb blagopokojnice se vrši v torek, dne 4. decembra 1917 ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice k sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 12. decembra 1917.

ODBOR.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom bolezni in smrti naše nepozabne hčerke, ozir. sestre, gospodične

Tildi Lampé

za krasne vence in cvetje, zlasti pa preč. duhovnikom, gosp. ravnatelju Jegliču, kakor tudi vsem, ki so dragi pokojnico spremili na zadnji poti, najsrčnejša zahvala.

V LJUBLJANI, dne 3. decembra 1917.

Začetek ostali.

4090

+
+
+
+

Prete poč. obnoviti.

Potri globoke žalosti naznanjam, da nam je umrl naš dobiti oče, star oče, gospod.

Jožef Makovec

državni močar

sinovi, ob 8. uri zvečer, po daljši bolezni, v 82. letu starosti.

Pogreb se bo vršil jutri, v torek 4. decembra ob dveh popoldne iz mrtvašnice pri sv. Križu na pokopališče k sv. Križu.

Začetek ostali.

DP 28. 2. — 3. avgusta na 1000 v. v sklopu Moravskega centra

kosilo in večerja

pri polovini dnevnih. Ponudbe z navedbo cene na upr. »Slov. Nar.« pod. NL. S./4092.

Nemški ovčarski pes, ki sliši na verišnem ovratnikom z letošnjo in lanskopojno znamko se je zatekel. Pred nakupom se svari. Odta naj se proti visoki nagradi, V rednu štev. 11.

4084

Stavbeni polir

potom 3940

zidariji, tesarji in delayci

so sprostimo proti dobrni plači v trajno dobro Hranc je preskrbljen. Stanovanje je prosto. — Pismene ponudbe je nasloviti na stavnenika v Železnici, Ljubljana, Želenburgova ulica 6. Pričasi se istotam tudi lahko osebno.

30 kron nagrade

dobbi, kadar izledi nečednečka, ki večkrat enosmaki vožje v hiši Šelenburgova ul. št. 1. 4085

que indeluje in prodaja

električne kuhalne plošča

za 110 in 220 Volt. od 60 K naprej Postnina prosta. Joh. Semerl elektriker Husekeng 3/31 XV. Dunaj. 4063

Idete se 15 - 16 let stare

DEKLE

kot pomočnico za malo družino od 7. do 6. pop. Dobri južno, kosilo in 30 K meščanske plaze. Mora znati nemščino ali laščino. Predstaviti se je od 6 - 7 zvečer. Naslov pove upravnštvo »Slov. Nar.« 4087

Kupim večje ali pa tudi manjše posestvo

Z hišo in gospodarskim poslopjem

ki je pripravljeno za vožjo trgovine ob prometni cesti v večjem kraju na Kranjskem ali Spodnje Štajerskem. Cenjene ponudbe pod »Trgovina/4052« na upr. »Slov. Nar.«

Fran Marolt, Ljubljana, Slovene 1085

vojaške narodne pesmi

za K 1.50 ali 1.80 se dobre ža. Po početi 20 v. več. Nalepja darke!

Kupi se

pisalni stroj

tudi popravila potreben, po dobrini. Ponudbe na »Počini predal Št. 76« Ljubljana. 4068

BUKOV GOZD

za izdelovanje drva, kakor tudi gotova drva se kupi po visoki ceni, na Kranjskem nedaleč od železniške postaje. — Vzame se tudi večja njiva v najem v sklopu Ljubljane. — Ponudbe: Ljubljana Počini predal Št. 151. 3505

Za Miklavža.

Piškote in sladice na debelo in drobno prodaja se pri Al. Ipavitz, Ljubljana, Židovska ul. 4.

A I 290/17 13

4086

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okraju sodoči v Ljubljani so na predlog dedičev lastnika na prodaj po javni dražbi sledče nepremičnine, za katere so se ustanovile pristavljene izključne cene in sicer pod vred. štev. 216 km. obd. Dobrunje vpisane: paro. štev. 342 njiva na 808 K 60 h. paro. štev. 460 njiva z živo in kozolcem za 1031 K 50 h paro. štev. 1759/2 pod za 633 K 12 h in pod vredno štev. 35 k. o. Šrakovsko predmetne obstoječe hišo št. 3 v Bladomini ul. z dvoriščem in vrtom para. štev. 28 in 29 za katero se je ustanovila izključna cena v znesku 12.339 K - h. Dražba se bo vrši a dne 18. decembra 1917 dopoldne ob 9. uri v pisaril c. kr. notarja Ant. Galježa v Ljubljani, Slovenki trg št. 2. Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmejo. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno. Dražbeno izkupilo je načrtoši v 14. dnevih na dneva dražbe s 5% obrestmi v gotovini po odbitku na račun kupnine prevzeti v knjiženih dolgov. Dražbene pogoje je mogoče vpletati pri imenovanemu gospodu c. kr. notarju.

C. kr. okraju sodoči Ljubljana, oddelek I.
dne 20. novembra 1917.

V globoki žalosti sporočava vsem prijateljem in znancem, da je dne 22. novembra 1917

po daljši, trpljenja polni bolezni v Gospodu zaspala naša preljubeznična, dobra teta, gospa

Roza Spindler

vloge c. kr. zemljškega knjigovodja.

Pogreb se je vršil dne 28. novembra t. l. ob 10. uri predpoldne pri sv. Jurju ob Pesnici na tamošnje pokopališče.

Vsem, ki so izkazali svoje sočutje bodisi tekom bolezni, ob smrti in pogrebu, izrekava najtoplejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljuje prečasitim gg. župnikom Janžekoviču, Kosu in Gabercu za spremstvo ter pevskemu zboru za milo nagrobnico, sploh vsem, ki so spremili nepozabno nam pokojnico k večnemu počitku.

SV. JURJ OB PESNICI — LJUBLJANA, dne 30. novembra 1917.